

Bjarnes chesapeake bay retriever, Saki, får apportera ett par tusen fåglar varje säsong.

Mannen som talar med Ø KRÅKOR

Dansken Bjarne Frost är verkligen en entusiastisk kråkjägare. Han jagar så ofta han kan, helst varje dag. Mest blir det hemma i Danmark, men Bjarne jagar även kråkor i Sverige och i andra länder. Det blir ett par tusen kråkor varje år.

AV STEN CHRISTOFFERSSON (TEXT & FOTO)

Bjarne tycker inte om plastbulvaner, eftersom de blänker. En enda uppstoppad eller färsk kråka räcker för honom. Truten syns på långt håll och drar till sig kråkornas uppmärksamhet.

Saki ligger alltid utanför gömslet för att kunna se bättre och markera skjutna fåglar. Bjarne menar att en brun hund inte skrämmer fåglarna, men att en svart gör det. Observera gömslets konstruktion. Bjarne har klätt några meter plastat fårstaket med kamouflagenät. Enkelt att rulla ut och sätta upp och behöver inte annat stöd än ett par pinnar som håller det på plats.

Jag gillar McDonald's. Inte för att äta där, utan för att deras serveringar är så väl skyltade. Så när jag bestämde med danske kråkspecialisten Bjarne Frost att mötas i svinottan vid första Mac Donald's efter Öresundsbron, visste jag att han skulle hitta rätt.

Bjarne anländer punktligt och jag lastar min utrustning. Vi är inte ensamma i bilen. Plötsligt känner jag ett tungt huvud mot axeln och skymtar en leverfärgad nos som vill snusa mig i örat. En chesapeake bay retriever.

Bjarne förklarar det annorlunda valet av apportör med en personlig kärlek till rasen och att den har rätt färg.

– Min hund ligger alltid utanför gömslet för att se bättre. Kråkorna bryr sig inte om en brun hund, men en svart labrador reagerar de negativt på.

Bjarne Frost jagar kråkor så ofta han kan, gärna varje dag.

– Kråkfågeljakten är oerhört underskattad. Man kan jaga kråka en stor del av året, jakten gör nytta för viltvården, fågel är vanlig och det är lätt att få tillstånd att jaga på andras marker. Dessutom är jakten spännande och aldrig helt lätt och det finns mycket att lära innan man blir en fullärd kråkjägare.

I Danmark blir kråkan fredad tidigt, så under senvinter och tidig vår åker Bjarne Frost till Sverige och jagar, ofta ett par gånger i veckan.

– Men jag hör sällan några andra skott och undrar var de svenska jägarna håller hus. Är de trötta på att jaga eller är de för morgonsömniga för kråkjakt? Här finns fantastiska förutsättningar, men de utnyttjas inte.

2 000 kråkor om året

Bjarne Frost brukar skjuta uppemot 2 000 kråkor varje år.

– Jag har jagat kråkfågel sedan jag var 17 år och totalt har det blivit cirka 35 000, de flesta i Danmark och Sverige.

– Nu senast var jag i Sydafrika och sköt kråkor, för vilken gång i ordningen vet jag inte. Jag har också jagat dem i Nordamerika och på flera ställen på kontinenten och i England. Kråkjakten är lika rolig överallt!

Vi är på väg till Borrestad i trakten av Kristianstad, en av de platser där Bjarne har lov att jaga kråkfågel. Väl framme riggar vi upp Bjarnes gömsle intill ett buskage i änden av en trädridå som omges av nysådda fält. Runt om skymtar sprid-

Mannen som talar...

Bjarne har lockat in en kråka och sätter punkt med ett skott.

→ da skogsdungar i den blågrå gryningen. På öppen mark framför gömslet, knappt 15 meter ut, placerar Bjarne två ganska primitivt uppstoppade fåglar, en kråka och en gråtrut.

– Jag använder aldrig plastkråkor eftersom de glänser i solen. Dessutom tycker jag det räcker med en enda bulvan. I varje fall om man kan locka med kråkskrän. Och måsbulvanen använder jag för att den syns så bra. Kråkorna ser den direkt och då upptäcker de också lockkråkan. När jag lockar tror de att det är den som kallar och så kommer de.

Utbyter oartigheter

Solen har ännu inte gått upp när vi sätter oss tillrätta.

– I juli och augusti är kråkjakten bäst, säger Bjarne Frost. Innan ungråkorna blivit erfarna. Då är den bäst i bemärkelsen lättast.

– Effektivast är den på våren, då många av kråkorna som skjuts annars skulle häckat. Mars är därför en bra månad, liksom första veckan i april och kanske lite senare i norra Sverige. Men den lockjakt jag bedriver fungerar inte lika bra allra sist på säsongen, när kråkparen har etablerat revir. Då minskar fåglarnas rörlighet och det finns inte så många att locka in.

Plötsligt hör vi en kråka och ser den flyga utmed en skogsdunge flera hundra meter bort. Bjarne ropar på den med ett ljudligt kraaah, kraaah, kraaah. Kråkan svarar och Bjarne replik kommer omgående, denna gång mer aggressivt och långdraget; kraaaaah, kraaaaah, kraaaaah, kraaaaaah!

Det avgör saken. Kråkan girar åt vårt håll och vi duckar i gömslet. Bjarne och kråkan hinner utbyta oartigheter ytterligare ett par gånger innan fågeln är inom skotthåll. Bjarne

reser sig och skickar den till marken med en hagelsvärm.

Han har en imponerande förmåga att låta som en kråka. På frågan om det går lika bra med kråkpipa svarar han:

– Det beror på pipan och hur man blåser. Somliga pipor tycks fungera bra fast de inte låter riktigt som en kråka, andra är sämre. Man kan bara testa.

Samma händelseförlopp upprepas gång på gång. Bjarne får kråkor långt bort att ändra kurs och flyga rakt in i döden. Någon gång bryr sig kråkan inte men de flesta låter sig luras och Saki, Bjarne's hund, har en hel del att göra.

Men Bjarne är inte riktigt nöjd. Det är i kallaste laget och nästan lugnt. Helst ska det vara minst åtta grader varmt, en aning vind och gärna disigt.

När vi slutar efter ett par timmar har Bjarne i alla fall skjutit nästan 20 kråkor. Jag berättar att jag har en kråkätel på en gård i Sydsåne. Lantbrukaren har rapporterat att det är mycket fågel på den så jag frågar Bjarne om vi inte kan prova där en annan morgon. Det är han genast med på.

Är arg och högljudd

Några dagar senare är vi på plats. Denna gång tänker jag jaga själv, så vi ska sitta var för sig. Bjarne tycker att jag ska sitta vid åteln och sätter upp sitt eget gömsle 400 meter bort.

Morgonen är dimmig och det händer inte mycket till en början. Men så hörs en kråka långt bortifrån och den får genast svar från Bjarne. Strax därefter smäller ett skott.

Tack vare avståndet går det att jämföra Bjarne och kråkornas läte. Bjarne låter ganska likt en kråka, men betydligt argare och han är mera högljudd och ropar hellre en gång för mycket än en gång för lite.

Bjarnes 10 råd för lyckad kråkjakt

- Använd helst en uppstoppad kråka som lockfågel; en djupfryst och tinad duger också.
- Använd gärna också en trut eller mås, det skapar trygghet och den syns på långt håll.
- Locka med rösten eller en lockpipa för att få uppmärksamhet. Var inte blyg när du lockar!
- Använd alltid ansiktsmask.
- Använd kamouflagedräkt som är ljusare än omgivningen.
- Placera krågömslet i skuggan och dina lockfåglar i solen.
- Kasta en död kråka högt upp i luften för att väcka nyfikenhet hos en ointresserad kråka.
- Samla in skjutna fåglar och rigga gärna upp några av dem som extrabulvaner.
- Placera lockfågeln nära gömslet.
- Förbered dig väl. Studera terrängen före jakten och försök lista ut var kråkorna helst flyger. □

Vid ett tillfälle slår en kråka i en björkdunge och kraxar några gånger. Bjarne hakar på och kråkan svarar, men flyttar sig inte. Sådana kråkor är svåra att få att komma, men Bjarne ger sig inte. Och efter en animerad konversation, som varar många minuter, blir det för mycket för kråkan, som lyfter och flyger åt Bjarnes håll där den möter en välriktad hagelsvärm.

Nästa gång en kråka hörs långt borta blandar jag mig i leken och blåser så kråkligt jag kan i min lockpipa. Min förtröstan är stor; det är jag som sitter vid åteln, dit kråkorna egentligen vill.

Kråkan svarar och kommer mot mig, men Bjarne blandar sig fräckt i leken, kråkan vänder och han skjuter den. Att det inte var en tillfällighet bevisar han gång på gång. Vid ett par tillfällen kommer kråkor spikrakt mot åteln, villigt svarande på mina lockrop. Men Bjarne vänder dem 90 grader och skjuter dem. När morgonen är över har Bjarne skjutit 15 och jag inte en enda...

Två morgnar senare sätter jag mig vid åteln med min lockpipa och skjuter 14. Så det var inget fel på åteln och inte heller på lockpipan. Skillnaden var Bjarne Frost, mannen som talar med kråkor. □

Ung eller gammal kråka?

Bjarne Frost visar hur man skiljer mellan äldre och yngre kråkor. En gammal fågel (till höger) har metallglänsande vingpennor till skillnad från en yngre fågels mera sotsvarta. Man kan också titta i svalget. En ung kråka (till höger) har en rosa färg i svalget och på tungan. Ju äldre fågeln blir, desto mörkare bli färgerna i näbbet. □

Lär av Bjarne Frost

Vill du höra hur Bjarne Frost låter och lära dig härma honom? Gå då in på www.svenskjakt.se/bjarnefrost